A°. 1859. N°. 23.

DONDERDAG 27 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht executoir verklaarde Kohier der grondbelasting voor de gemeente Tolsteeg of wijk K, dienst 1859, aan den heer Ontvanger der Directe Belastingen, Tweede Afdeeling, Kantoor houdende aan het *St. Pieterskerkhof*, is ter hand gesteld, aan wie ieder verpligt is zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 25. *Jan.* 1859.

De Burgemeester voornoemd,
N. P. J. KIEN.

UTRECHT 27 Januarij.

Sinds een paar dagen is er gewaagd van pogingen, die Engeland in 't werk zou stellen, om de verwikkelingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk over Italië te regelen; daartoe moet de Britsche regering zoowel te Parijs als te Weenen arbeiden. Ze zou ten grondslag hebben gekozen de eigen voorstellen door Oostenrijk in 1848 aan lord *Palmerston* gedaan, om aan de wenschen van de Italianen te voldoen; de Lombardijsch-Venetiaansche gewesten zouden van de overige Oostenrijksche staten worden afgescheiden, en behalve eenige finantiële schikkingen, eene zekere onafhankelijkheid bekomen, en een *self-government* op konstitutionelen leest geschoeid. Dit voorstel was te Parijs goed ontvangen, 't geen te begrijpen is; hoe zal men er echter nu te Weenen over denken? 't Ware zeer mogelijk, dat men van andere gevoelens was dan in 1848. Indien Oostenrijk echter thans voorstellen verwierp, die het indertijd zelf had opgemaakt, dan zou Frankrijk tegenover de grootmagten in veel betere stelling komen, en Engelands onzijdigheid bij ernstiger keer der zaken gebillijkt schijnen; bij die onzijdigheid en die van Rusland, die nog ontwijfelbaarder is, zouden in elk geval, hoe de zaken verder liepen, de verwikkelingen eene meer lokale kleur kunnen behouden, naar men hoopt, omdat men ook de neutraliteit van Pruissen zou mogen verwachten.

Begreep Oostenrijk daarentegen niet te mogen verwerpen, wat het indertijd zelf voorstelde, er zou dan waarschijnlijk eene bijeenkomst van 't kongres noodig wezen, om deze gewigtige zaak volledig te regelen. Die bijeenkomst zou te Londen plaats hebben, ten einde Oostenrijk minder te kwetsen, en N. Italië zou niet van uit Parijs maar uit Londen eenige vrijheid bekomen! — Ter beurze van Weenen was het gerucht verspreid, dat het kabinet de vergadering van de konferentie goedkeurde, waarop dan welligt met de Italiaansche zaak, ook de vrije Donauvaart zou behandeld worden.

Dat het Britsche kabinet belang er bij heeft zich in het geschil te mengen, al kent men nog niet 't gevoelen van 't Parlement, is duidelijk. Eerst moet de *D rby*-regering dit doen, omdat bij zoo groote belangen Engelands stem moet gehoord worden en de Britsche invloed zich moet doen gevoelen; anderdeels evenwel moet lord *Derby* om het bestaan van zijn bewind de zaak van Italië met ijver ter harte nemen. Doet hij dat niet, dan toch zou zeker lord *Palmerston* zeer gemakkelijk de Italiaansche belangen ten leuze kiezen voor zijn parlementairen veldtogt, en wegens de begrijpelijke sympathie voor de Italianen bij de natie goede kansen bekomen. — Men moet daarbij niet vergeten, dat lord *Palmerston* steeds zeer wel is met keizer *Napoleon*, dat hij even voor nieuwjaar eenige dagen met lord *Clarendon* te Compiègne heeft vertoefd, en dat hij daar wel over belangrijker zaken dan over hazen en patrijzen zal gesproken hebben. Lord *Palmerston* heeft er altijd behagen in gevonden op het vaste land moeijelijkheden te scheppen, om in troebel water voor Engeland des te beter te kunnen visschen, en buitendien trok hij altijd gaarne partij voor de wenschen der liberalen op het *Countinent*, om daardoor de oogen der natie te verblinden, en als echt Britsch Aristokraat de hervormings-eischen in Engeland zelf op den achtergrond te brengen. Vooral zou Engeland's égoisme zeker niet met leede oogen het aanzien, dat Oostenrijk en Frankrijk zich eens wat door onderlingen strijd verzwakten, nu het zelf zoo schroomelijk door den Indieschen opstand geleden heeft. Daarbij kan er slechts één bezwaar rijzen over die oude jammerlijke politiek, dat Rusland door die verzwakking in kracht mogt winnen, en dat wil Engeland ook niet. Er zijn dus velerlei belangen in 't spel. waarbij Engeland zeker zijn rol niet zal vergeten. Van den gezondheidstoestand des konings van Napels ontvangt men goede berigten. — De overvoer der ballingen naar Nieuw-York zal, niettegenstaande de protesten der geamnestieerden, doorgaan; te Nieuw-York moet de Nap. konsul hen in alles helpen; daar het veelal zeer gegoede lieden zijn, zullen de meesten waarschijnlijk spoedig uit Nieuw-York naar Europa terugkeeren.

In België is de diskussie over het verpligt Lager onderwijs geëindigd, onder Brussel zal men daaromtrent enkele bijzonderheden vinden.

— Z. M. heeft met zijne goedkeuring bekrachtigd: de benoemingen van *J. A. de Vicq*, burgem. van Zwaag, en van *D. Bekaar*, burgem. van Biervliet, tot sekretarissen dier gemeenten. — Voorts is mr. *O. C. J. Hoogendijk van Domselaar* ontheven van de hem opgedragen betrekking van lid van het koll. van regenten over het huis van arrest te Tiel, en in diens plaats benoemd mr. *F. L. Rambonnet*, off. van just. bij de arrond.-regtbank te Tiel.

— Door den minister van binnenl. zaken is in de *Staats-Courant* van gister bekend gemaakt, dat de examens voor het verkrijgen van akten van bekwaamheid tot het geven van school- en van huisonderwijs voor de eerste maal in het loopende jaar zullen gehouden worden op Woensdag 27 April aanstaande en volgende dagen; dat zij, die een dezer examens wenschen af te leggen, zich uiterlijk op 13 April behooren aan te melden bij den schoolopziener van het distrikt, waarin zij wonen, of, van buiten 's lands komende, voornemens zijn zich te vestigen, met opgave van eene akte, die zij verlangen, en overlegging van een of meer getuigschriften van hun goed zedelijk gedrag en van hunne geboorte-akte; terwijl de dag en plaats van het examen hun door den schoolopziener zullen worden bekend gemaakt.

*— Uit 's Hage schrijft men ons van partikuliere zijde:

„Het verslag der kommissie van rapporteurs, behelzende het gevoelen der Tweede Kamer ter zake de koncessie aan de heeren *Sloet-Reuchlin* in de sektiën geuit, wordt thans gedrukt en zal binnen acht dagen wel publiciteit erlangen. Het is een zeer uitvoerig stuk en de hoofd-inhoud daarvan zou zijn:

„verwerping van de koncessie *Sloet-Reuchlin*, zooals die door de Regering is verleend;

„goedkeuring van de lijn, zooals die in genoemde koncessie door het Noorden werd getrokken;

„geen Staats-spoorwegen;

„het aannemen van een vast stelsel van aanleg en, dat stelsel door de pers aan Europa bekend gemaakt zijnde, vrije mededinging tot den aanleg, ten einde, onder het noodige toezigt, en volgens gestelde voorwaarden, spoorwegen te verkrijgen, op de beste en goedkoopste wijze."

*— Gister hebben wij in het meerendeel onzer nommers den afloop van de verkiezing van een lid der Kamer te Rotterdam kunnen mededeelen, terwijl we later den uitslag der verkiezing te Amsterdam en Gorkum aan onze geabonneerden binnen de stad hebben bekend gemaakt. Wij laten volledigheidshalve hier den uitslag nogmaals volgen:

Te Rotterdam werden uitgebragt 916 stemmen, waarvan van onwaarde 18. De heer *Betz* bekwam 655 en de graaf *van Bylandt* 209 stemmen, zoodat de eerste gekozen is tot lid van de Tweede Kamer.

Te Amsterdam zijn ingekomen 1506 stembriefjes; van onwaarde werden er 2 bevonden. Er zal eene overstemming noodig zijn tusschen de heeren *van Heukelom* met 616 en *van Lennep* met 578 stemmen. De heer *Vrolik* heeft 283 stemmen bekomen.

Te Gorkum zijn uitgebragt 1984 geldige stemmen. Ook aldaar zal eene herstemming noodig zijn tusschen de heeren *Groen* met 534 en *Begram* met 450 stemmen. De heer *Korteweg* bekwam 389, de heer *Schiffer* 361.

Uit Dokkum zal, om de eilanden, eerst heden de uitslag bekend worden.

De herstemming te Amsterdam en Gorkum is op den 8. Febr. bepaald.

- De *R. C.* bevat een adres van eenige Fransche onderdanen aan den keizer der Franschen, waarin gewaagd wordt over den beklagenswaardigen toestand, waarin de expeditie-ondernemingen geraken, door de afsluiting der Maas te Luik, tot vruchtbaarmaking der Kempen, terwijl Nederland bij St. Andries evenzeer tegen het traktaat van 1839 zou gehandeld hebben, door 't water van de Waal van dat der Maas te scheiden, 't geen de bevaarbaarheid van laatstgen. rivier nog meer heeft verminderd. De keizer wordt verzocht deze nadeelen in overweging te willen nemen, en de handhaving daartoe te verzekeren van 't verdrag van 1839, dat ook door Frankrijk is gewaarborgd. Ten slotte klagen adressanten er over, dat de bedding van de Maas bijna overal aan de werking der natuur wordt overgelaten, en geene rivier op die wijze bevaarbaar is te houden.

Indien keizer *Napoleon* deze zaak gaat ter harte nemen, zou het geheele vraagstuk een ander aanzien verkrijgen, waarvan het gewigt niet is te ontkennen.

*— Uit Gouda schrijft men ons:

„De schoolopziener, Dr. *Gartman*, houdt thans te Gouda een kursus voor aankomende onderwijzers, en dit brengt sommigen tot de voorspelling, dat deze proeve den grond zal leggen tot eene normaalschool voor onderwijzers, onder de leiding van genoemden letterkundige. Of zoodanige Rijksschool te Gouda zou worden gevestigd is echter te betwijfelen."

*— Uit Vlissingen schrijft men, dat de Wesp aldaar is aangebragt, gesleept door de boot Union n°. 2; de Wesp wordt klaar gemaakt, om onder bevel van den luit. 1. kl. *Rinkes* met de bootsmans leerlingen van tijd tot tijd op de Schelde te varen.

* - Eenigen tijd geleden hebben wij gewag gemaakt van de klagt, die uit Friesland gerezen was over de vervolgzucht van sommige rijksveldwachters. Wij voegden daarbij, dat ook in onze provincie een gelijk kwaad *scheen* te heerschen. Het openbaar ministerie heeft zich die woorden met loffelijken ijver aangetrokken, omdat het alle klagt van dien aard wilde beteugelen, in de overtuiging, die het ook met ons deelt, dat, zoo het de pligt der policie is, overtredingen te vervolgen, het nog eene belangrijker is, die te voorkomen.

De feiten, die ons aanleiding hadden gegeven tot de bijvoeging hierboven bedoeld, zijn ons door officiële voorlichting gebleken, of niet dadelijk op de rijksveldwacht toepasselijk te zijn, of althans niet op die in deze provincie. Daarom achten wij ons verpligt op die enkele woorden terug te komen. Wij wenschen niets liever, dan dat, waar bij de door ons bedoelde feiten de rijksveldwacht onzer provincie geen grond tot verwijt heeft gegeven, zij zich er voortdurend voor zal vrijwaren. Ze zal dan in den geest van onze ambtenaren van 't openbaar ministerie handelen en daarbij bij de bevolking in 't algemeen zich dien steun en die medewerking kunnen verzekeren, die zelfs de best ingerigte policie niet kan kleinachten.

:— Thans is openbaar gemaakt het verslag der kommissie, belast met het onderzoek eener haven te Scheveningen. De kommissie heeft het plan niet uit een techniesch, maar alleen uit een zeevaartkundig oogpunt beschouwd, en komt daarbij tot de slotsom, dat de voorgestelde diepgang (3 20 à 3.40 Ned. el) voor de paketvaart te weinig is; terwijl bij den vorm, aan de haven te geven, de verplaatsing van het laag watermerk en de verzanding der haven zelve zeer spoedig zouden plaats grijpen. In het laatste geval zouden de havenhoofden hoe langer zoo meer in zee moeten worden gebragt, hetgeen de kommissie volgens het bestaande plan onmogelijk acht. Al de leden hebben tevens ontkennend beantwoord de vragen: 1. of de geprojekteerde haven geschikt is om ten allen tijde door stoom- en andere schepen te worden aangedaan? en 2., of deze haven ten allen tijde eene veilige legplaats aanbiedt, zoowel voor stoom- als andere schepen, als wel voor visschersvaartuigen? De kommissie besluit haar verslag met de mededeeling harer meening omtrent de beste wijze om eene haven aan te leggen, zijnde het systema gevolgd bij den aanleg der haven te Lowestoffe.

— Het gerucht wordt te Breda verspreid, dat het kommitee van defensie zou besloten hebben de vestingwerken van Breda te slechten, als zijnde die niet meer geschikt, volgens de tegenwoordige taktiek, om den vijand tegen te houden. De waterlinie moet van dien aard zijn, dat men zeker eenige dagen zou noodig hebben om de omliggende streken onder water te zetten. Daarbij wordt als reden opgegeven, dat een betrekkelijk klein leger de stad zonder veel moeite zou uithongeren. *Amst. Ct.*

— Het prov. geregtshof van Overijssel heeft den 25. dezer *Levie Cahen*, laatst woonachtig te Kampen, schuldig verklaard aan het afleggen van valsche getuigenis in eene boetstraffelijke zaak, en hem veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf.

— Ter vervulling der vakature, ontstaan door het vertrek van ds. *T. Modderman Az.*, heeft de algemeene kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Rotterdam gister geformeerd het volgend twaalftal van predikanten: dd. *W. P. Scheuer*, te Leeuwarden; *J. Stemberg*, te Hoorn; *H. Brouwer*, te Veendam; *H. P. Berlage*, th. dr., te Zalt-Bommel; *L. W. E. Rauwenhoff*, th. dr., te Dordrecht; *G. P. Kits van Heyningen Hz.*, te Deventer; *J. G. Schuuring*, te Hoorn; *C. M. A. J. Vorstman*, te Breda; *W. C. E. Koch*, te Doesborgh; *F. W. O. Rogge*, te Oudkerk en Roodkerk; *B. J. Adriani*, te Utrecht, en *W. Scheffer*, th. dr., te Enschedé.

— Het legaat van *Ary Scheffer* aan zijne geboortestad Dordrecht, bestaande in 8 kunstwerken, behalve dat *Scheffer's* dochter er nog 3 heeft bijgevoegd, is te Dordrecht ontvangen; de aanwinst voor het Museum daardoor is zeer groot.

— De werk-inrigting voor blinden te Rotterdam heeft een huis met tuin, staande op de Kruiskade aldaar, ten geschenke ontvangen, waarin die inrigting zal worden gevestigd.

:— Gister morgen zou een dienstmeisje bij den heer *F.* te 's Hage, zich in het huwelijk begeven. Zij zou na haar huwelijk een winkelnering drijven. Het winkeltje was reeds opgezet en het huisje voor het jeugdige echtpaar in gereedheid. Het was alles lust en vrolijkheid. Maar zie, op het punt van naar het stadhuis te gaan, komt er eene onaangename verhindering. Een politie-agent treedt binnen en de rijk opgetooide bruid wordt gearresteerd. Zij had in hare laatste dienst eene menigte voorwerpen ontvreemd, niet om die met winst te verkoopen, maar alleen om haar winkeltje en haar huishouden met eenige hoop en goeden uitslag te kunnen aanvangen. Gelukkig waren de bruiloftsgasten nog niet uitgenoodigd; wanneer de huwelijks-aanteekening nu zal plaats hebben, is, naar men verneemt, nog niet bepaald.

— Eergisteren avond, omstreeks middernacht is te Amsterdam een heer, in de nabijheid van den Dam, onvoorzien door drie vrouwen omhelsd, welke echter spoedig ontliepen. De politie, te minder tevreden over dat onverlangde bewijs van genegenheid, omdat daarbij ook het horologie van den omhelsde zich met de vrouwen had verwijderd, heeft reeds den volgenden ochtend èn de drie vrouwen èn het horologie weten op te sporen, en voor de noodige bewaarplaatsen gezorgd.

Men zal zich herinneren, dat in den laatsten tijd twee soortgelijke gevallen in den omtrek hebben plaats gehad.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 26 *Jan.*, 0.84 El; + AP. 7.79. Gew. 5 d.
De Rijnhoogte te Keulen den 26. Jan. 4 voet 8 duim; 4 voet 9 duim Rijnlandsch.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort, van 18 Jan. 1859.

Voorzitter mr. *A. G. Wijers.*

Tegenwoordig zijn 13 leden; afwezig de heer *C. Scheltus* (1 vakature.)

Aan de orde van beraadslaging is de regeling van het lager onderwijs, waaromtrent wordt besloten eene nieuwe openbare armenschool voor 500 leerlingen daar te stellen en de tegenwoordige armenschool in te rigten tot openbare tusschenschool voor 100 leerlingen, zullende vooralsnog geene openbare burgerschool opgerigt worden, in afwachting of weldra het onderwijs op de bijzondere scholen overeenkomstig de behoefte wordt gewijzigd. In afwijking van het voorstel der schoolkomm. is beslist, dat de scholen van [illegible] *Kollewijn* en mej. *Hondius* voor kinderen uit den hoogeren stand zullen zijn: Bijzondere scholen met genot van subsidie der gemeente.

De vergadering wordt verdaagd tot morgen.

Zitting van 19 *Jan.* Tegenw. 12 leden; afw. de HH. [illegible] en *Scheerenberg.*

Aan de orde van beraadslaging zijn alsnu de onderscheidene leervakken, welke nevens de verpligte [illegible] worden geregeld als volgt: voor de armenschool: gymnastiek en voor meisjes ook handwerken; voor de tusschenschool: gymnastiek en voor jongens [illegible]; voor de eventueel op te rigten burgerschool: levende talen, wiskunde, gymnastiek en teekenen.

Ingekomen is een schriftelijk voorstel der heeren *v. Lockhorst* en *v. Beek*, strekkende, dat de raad besluite der schoolkomm. te verzoeken, zoo mogelijk binnen 3 maanden uit te brengen een rapport, bevattende 1. aanwijzing van de vakken op de dag- en avondscholen van de HH. *Zandijk* en *Stickel Schoemaker* en het Dept. N. v. 't A. onderwezen wordende en het bedrag der schoolgelden aldaar; 2. een gemotiveerd voorstel in hoever de thans bestaande scholen, zoo als zij op heden zijn ingerigt, aan de behoefte van het lager onderwijs voor den burgerstand voldoen, of wel, op welke wijze door subsidie der gemeente of op andere wijze, deze scholen geschikt kunnen gemaakt worden om aan de eischen des tegenwoordigen tijds te voldoen.

Dienovereenkomstig wordt besloten, met verlenging van den termijn tot 1 Sept. aanst.

De Voorz. doet opmerken, dat de voorwaarden omtrent de gesubsidiëerde bijzondere scholen zullen geregeld worden bij de herziening der instruktiën.

Op voorstel van den heer *v. Bel* wordt besloten de jaarwedden en het getal van hulponderwijzers der openbare scholen later vast te stellen.

Overgaande tot de regeling van de schoolgelden, wordt bepaald, dat het onderwijs op de armenschool kosteloos zal worden gegeven, terwijl het schoolgeld zal bedragen op de tusschenschool: voor één kind *f* 6, voor elk der volgende kinderen uit één gezin *f* 4, en voor het bezoeken van de avondschool *f* 3; alles zonder verhooging voor de schoolbehoeften; voor de eventueel op te rigten burgerschool: *f* 20 à *f* 25 op de dagschool en *f* 10 à 12 op de avondschool. (De heer *v. Lockhorst* verlaat de verg.)

Overeenkomstig het bij behandeling der begrooting door Burg. en Weth. gedaan voorstel, in verband met het verzoek van den heer *Kollewijn* om behoud van zijn subsidie, en de mogelijke verplaatsing van dien onderwijzer, wordt zijne jaarlijksche toelage bepaald op *f* 400, met ingang van 1 Sept. ll., terwijl het subsidie van *f* 250 aan mej. *Hondius* wordt bestendigd, zoodat beide scholen hebben opgehouden openbare te zijn.

Voor het stembureau ter verkiezing van leden van den gemeenteraad in 1859 worden benoemd de heeren *v. Lockhorst* en *L. E. Lagerwey* als leden, *Diemont* en *Herschel* als plaatsvervangers, welke twee laatsten tevens zullen zijn leden van het stembureau ter verkiezing van leden der Prov. Staten in 1859. Tot plaatsvervangende leden van het bureau werden benoemd de heeren *v. Beek* en *v. Bel*, terwijl al de raadsleden worden aangewezen om des noods als plaatsvervangers in het stembureau op te treden.

Ingekomen zijn: eene kennisgeving der weduwe van *G. Hubers, Wz.*, nopens het overlijden van haren echtgenoot, in leven ontvanger van het vuur-, haven- en tongeld en havenmeester. — Voor informatie, met opdragt aan Burg. en Weth. 's raads leedwezen over dat afsterven te betuigen.

De voorzitter stelt voor, om de waarneming van die betrekkingen tot dat eene benoeming zal zijn geschied, aan den tegenwoordigen funktionaris *H. Hubers, Gz.* op te dragen, waartoe wordt besloten. De heer *v. Bel*, lid der komm. voor de herziening van het turfreglement, geeft in bedenking om niet reeds in de eerstvolgende vergadering, zoo die spoedig mogt volgen, tot benoeming over te gaan, maar liever de aanstaande zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin de wetsontwerpen van belasting zullen behandeld worden, af te wachten, wijl de voorn. komm., ingeval van behoud der belasting op den turf, misschien zal voorstellen dat de opengevallen betrekking zal worden vereenigd met die van ambtenaar, te belasten met het konstateren van het bedrag waarnaar de gem.-belasting alsdan zal geheven worden, hoedanig deskundige, zoo hij niet hier ter stede mogt aanwezig zijn, van elders zou kunnen worden geroepen.

De Voorz. is van oordeel, dat in 't algemeen eene lange tijdelijke waarneming wel eenige aanspraak verwekt, waarop de heer *v. Bel* aanmerkt, dat dit z. i. integendeel reden geeft tot dankbaarheid voor genoten voordeel.

Staat van opbrengst der gem.-belastingen 4. kw. waaruit blijkt, dat het geheele bedrag over 1858 *f* 40137,08 en dus *f* 1368,09½ méér is dan in 1857. — Ter sekretarie.

Proces-verb. van opname der boeken in kas van den gem.-Ontvanger, volgens hetwelk op 12 Jan. ll. in kas werd bevonden *f* 7338,20, eene som waardoor de voorz. zegt in de gelegenheid te zijn, ter besparing van interesten eerstdaags af te lossen *f* 2000. ten vorige jare voor bijdrage in de Grebbe-dijkskosten opgenomen. — Ter sekret.

Goedkeuring van gedep. Staten op de uitgifte van grond in eeuwigdurende erfpacht aan het bestuur der buiten-societeit. — Voor informatie.

Reklame van *K. de Rooij* tegen zijn' voorloopigen aanslag op het door B. en W. vast te stellen kohier van den hoofdelijken omslag met 1859. De Voorz. geeft te kennen, dat deze reklame, ontijdig aan den raad ingediend, bij de vaststelling van 't kohier zal kunnen behandeld worden.

Verzoek van mr. *E. L.* baron *v. Hardenbroek v. Lockhorst*, die voornemens zijnde den Randenbroekerweg en den daaraan grenzenden weg van Kladdenburg tot Bellevue te doen bestraten, het kontrakt nopens het brugje bij Kladdenburg wenscht vernietigd te hebben, met dien verstande, dat het ⅓ in de kosten van onderhoud der brug, nu voor rekening der gemeente, dan ook weer ten laste der verzoekers kome. — Ter sekr. en behandeling in eene volg. vergadering.

Rekwesten van sollicitanten naar de betrekkingen van ontvanger van het vuur-, haven- en tongeld en havenmeester, t. w. van *S. v. Achterberg*, *H. Huetink*, *W. A. v. d. Gunster*, *G. v. Deth*, *D. P. Hamers*, *J. Kruijff*, *C. Klaasen*, *B. Slaap*, *G. A. Troutlart v. Lockhorst*, *J. G. Helmerhorst* en *K. de Rooy*. — Ter sekretarie nedergelegd, om op deze en die nog mogten inkomen, te letten bij de benoeming.

De heer *v. Beek* zegt zich te vereenigen met den geuiten wensch van den heer *Herschel*, dat het in de vergadering verhandelde meer uitvoerig dan het tot heden openbaar gemaakt worde, en heeft, vermeenende, dat de leden van den raad voor het niet meer genieten van presentiegeld (vroeger *f* 200) in billijkheid iets kunnen eischen en de uitvoering van zijn oogmerk tot genoegen zal strekken van vele belangstellende ingezetenen die door beroepsbezigheden de openbare raadsvergaderingen niet kunnen bijwonen voorgesteld dat de raad besluite, in 't vervolg iemand tegen behoorlijk salaris, speciaal te belasten met de opgave in de *Amersf. Ct.*, van een uitvoerig verslag van de raadsvergaderingen. — Ter sekretarie en behandeling in eene volg. vergadering.

De zitting is daarna gesloten.

MADRID, 24 Januarij.

Prinses *Adalbert* van Beijeren is te Aranjuez ligt ongesteld geworden. Gisteren hadden de attachés bij de Fransche en Oostenrijksche gezantschappen de eer aan de koningin te worden voorgesteld. Men zegt, dat H. M. in de maand Maart Madrid verlaten en een paar maanden in Andalusië doorbrengen zal.

Uit Napels is hier het berigt ontvangen, dat de schepen welke de politieke ballingen naar Cadix moeten voeren, vertrokken zijn. Van Cadix zullen zij, op vier koopvaardijschepen verdeeld, naar de Vereenigde Staten gezonden worden. Niet ten onregte vraagt men zich af, wat de regering zal doen, zoo deze ongelukkigen, eens van het toezigt der Napolitaansche agenten verlost, mogten weigeren verder te gaan en in naam van het volkenregt eischen, op Spaansch of Portugeesch gebied aan land gezet te worden. Men weet niet dat voor die eventualiteit eenige bevelen gegeven zijn. Welligt wordt het punt nog in den ministerraad behandeld.

TURIJN, 23 Januarij.

Heden heeft de officiëele aanvraag om prinses *Clotilde's* hand plaats gehad. Generaal *Niel*, den koning voorgesteld zijnde, als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister met eene bijzondere zending belast, heeft namens zijn vorst die aanvraag gedaan, onder betuigingen van achting en vriendschap. De koning heeft hierop zijne toestemming gegeven, met aandoening er bij voegende, dat hij zijne dochter aan de zorg van den keizer aanbeval. — Men verzekert, dat de prinses een allerliefst schrijven van de keizerin heeft ontvangen, waarbij deze te kennen, geeft dat zij zich door de verbindtenis zeer gelukkig gevoelt. — Na de ontvangst van generaal *Niel* heeft de koning de deputatiën met de adressen van antwoord op de troonrede gehoor verleend, hun verzocht de Kamers zijn dank te kennen te betuigen voor de daarin uitgedrukte gevoelens, en tevens de tijding der verlooving zijner dochter medegedeeld.

MILAAN, 24 Januarij.

Het publiek begint zich over de vele arrestatiën ernstig te verontrusten, waardoor de nieuwe direkteur van politie, de heer *Strobach* de aanvaarding van zijne betrekking kenmerkt. Het aantal inhechtenisnemingen bedraagt meer dan 400. Het meerendeel der gevatte personen bestaat uit jongelieden, die men, bij een mogelijken opstand, wil meester zijn.

Tot de ongelukken, door den orkaan van l.l. zaturdag aangerigt, behoort in onze nabijheid de verwoesting van het dorp Camerata in de diocese Subiaco. Er ontstond brand, en die kon, bij het vreesselijk woeden van het element, door geene middelen gestuit worden. Het geheele dorp, door 700 zielen bewoond, is in een puinhoop veranderd. Verscheidene menschen hebben hunnen dood in de vlammen gevonden.

BELGRADO, 25 Januarij.

Daar verscheidene ambtenaren tot verbanning veroordeeld zijn, ziet men groote veranderingen in de benoeming van nieuwe goevernements-ambtenaren te gemoet.

WEENEN, 23 Januarij.

Sedert verscheidene dagen bevinden zich alhier de chefs der verschillende legerkorpsen in de kroonlanden, en, naar men verneemt, komen zij bijna dagelijks in den hofburg bijeen, waar alle militaire maatregelen, welke de omstandigheden kunnen vereischen, aan

eene zorgvuldige beraadslaging worden onderworpen. In de arsenalen des rijks wordt dag en nacht gewerkt en het Oostenrijksche leger is reeds nu bijna slagvaardig. In militaire kringen, waar natuurlijk het zelfvertrouwen den hoogsten graad bereikt heeft, en men van begeerte brandt, om zich met den vijand te meten, wordt verhaald, dat het leger, zoo als de zaken nu staan, binnen vier weken bijna op het dubbele van zijne tegenwoordige sterkte kan worden gebragt door de oproeping der verlofgangers, der reserve en door de aanvulling van de kaders der bataljons. Anders is de stemming op het ministerie van buitenlandsche zaken, waar men niet het minst aan het behoud van den vrede twijfelt.

WEENEN, 25 Januarij.

De Skuptschina heeft bevolen, dat vijf Oostenrijkers uit Servië weggezonden zullen worden, en bovendien bepaald, dat vorst *Milosch*, telken male als hij zich naar Konstantinopel begeven zal, daartoe vooraf door de genoemde vergadering moet gemagtigd zijn.

WEENEN, 26 Januarij.

De effektenbeurs was heden vast op het gerucht, dat Oostenrijk toestemt in eene konferentie.

— 26 *Jan.* Met. 5 pCt. 79.30; Nat. 81.—; Bank 938.—; Noord-Bahn akt. 171; Credit Anst; 218; O-Fr. Spoorw.-akt. 235,—; Lomb. Venet. 99.—; W. op Lond. 3 m. 10.40; G. 2; Zilv.

WEENEN, 24 Januarij.

De geruststellende woorden, door den keizer tot de deputatie der Bank gerigt, zijn: dat, volgens heden ontvangen depeches uit Parijs, alle hoop op eene vriendschappelijke schikking van het hangend geschil bestaat, en men alle reden heeft op het behoud van den wereldvrede te vertrouwen."

Behalve te Ancona is ook te Ferrara ons garnizoen versterkt. De ophelderingen, door den heer *v. Hubner* betreffende de versterking te Ancona, schijnt de Fransche regering niet te hebben bevredigd, daar zij nu ook voornemens schijnt de bezetting van Rome te versterken.

Men houdt het hier in diplomatiesche kringen voor zeker, dat tusschen Sardinie en Frankrijk een verdrag is tot stand gekomen.

Dezer dagen zijn hier twee Israëliten tot assesors bij de krimineele regtbank benoemd. Dit is de eerste benoeming van dien aard.

BERLIJN, 25 Januarij.

De *N. Pr. Ztg.* geeft heden als reden voor het niet indienen van een adres van antwoord door de 1. Kamer op, dat de leden van het Heerenhuis reeds in het najaar hunne gevoelens in een adres hebben doen kennen. Dit is evenwel onjuist, daar 128 leden dier vergadering slechts *privatim* "als menschen", gelijk zij zeiden, een adres hebben aangeboden. Het Huis heeft zich tegen een adres van antwoord verklaard, en heeft *qua talis* van het door velen zijner leden aangeboden adres geen kennis en daarmede ook niets te maken.

De deputatie van het Huis der Afgevaardigden heeft den prinsregent heden morgen het adres dier vergadering overhandigd.

Gisteren hebben de leden der fraktiën *Vincke* en *Mathis* van het huis der afgevaardigden, het gewoon jaarlijksch feestmaal gehouden ter gedachtenis van den geboortedag van *Frederik den Groote.* Graaf *Schwerin* bragt den eersten toast uit op den koning en den prins-regent, en deed aan het slot uitkomen, hoe de vaan der grondwet, door den prins-regent hoog opgeheven, zegevieren zal over de gevaren, waarmede hare bestrijders haar schrik aan mogten jagen.

De heer *von Usedom* wordt genoemd als opvolger van graaf *von Hatzfeldt.*

Het gerucht, dat graaf *Walewski* aan de Fransche gezanten in het buitenland eene cirkulaire zou hebben gerigt over de oorlogs geruchten, bevestigt zich niet.

Uit Weenen schrijft men van den 21, dat het denkbeeld der bijeenroeping van het kongres, ter oplossing der verschillende in den laatsten tijd gerezen moeijelijkheden daar veld wint, en men er zich althans niet zoo bepaald meer tegen vertoont. Engeland, Rusland en Frankfort schijnen er zeer voor. Oostenrijk vreest, dat de mogendheden zich te veel in de binnenl. zaken van sommige gewesten zullen mengen. Die openbare meening echter te Weenen beschouwt het kongres als het eenig middel om het dreigend onweêr af te wenden.

Uit Weenen verneemt mennog, dat onder de protesten tegen de voorgenomen tusschenkomst in Servië, vooral dat van den Engelschen gezant zich door zijn krachtigen en scherpen inhoud onderscheidde. — Ook meldt men uit die stad, dat het bevel aan graaf *Coronini*, buiten weten van graaf *v. Buol*, van het ministerie van oorlog zou zijn uitgegaan.

LONDEN, 25 Januarij.

De *Times* van heden bevat een artikel tegen de nationale pogingen in Italië, waarbij het blad den tegen Oostenrijk bestaanden haat ongegrond vindt.

De regering heeft verschillende maatregelen genomen om van het Japansch verdrag partij te kunnen trekken. O. a. zal zij er eene aantal ambtenaren heen zenden, waaronder verscheidenen die alleen gaan om de taal, zeden en gewoonte te bestuderen, ten einde later als tolken en op andere wijzen de Engelsche onderdanen, die komen om er zich te vestigen of handel te drijven van dienst te kunnen zijn.

Uit Nieuw-York heeft men de volgende berigten van den 13. Januarij:

De bill, betrekkelijk de autorisatie om het eiland Cuba te koopen, zegt, dat dit eiland de oorzaak is van herhaalde botsingen, die de handhaving van de vriendschappelijke betrekkingen met de mogendheden telkens in gevaar brengen.

De terughouding van *Walker* door den kommodore *Paulding*, is door de Kamer der afgevaardigden met 99 tegen 85 stemmen goedgekeurd.

— 26 *Jan.* Gec. $95^{5}/_{8}$; Peru $4^{1}/_{2}$ pCt. 92; 3 pCt. $71^{1}/_{2}$; Venez. 5 pCt. $43^{1}/_{4}$; Port. 3 pCt. $47^{1}/_{4}$; Sp. 3 pCt. $44^{1}/_{4}$; $1^{1}/_{4}$ pCt. 30; Rusl. $4^{1}/_{2}$ pCt. $100^{1}/_{4}$; 5 pCt. 113; Holl. $2^{1}/_{2}$ pCt. 66, 4 pCt. $101^{1}/_{2}$; Sard. 85.

PARIJS, 25 Januarij.

De minder aangename geruchten blijven elkander met volharding opvolgen. Zoo spreekt men heden weder van een of- en defensief verbond met Rusland en van het zenden van 20000 man naar Rome. De waarheid dezer geruchten mag men zeer betwijfelen; vooral het eerste heeft de grootste onwaarschijnlijkheid tegen zich. Wijders meldt men, en dit is beter tijding, dat generaal *Niel*, hoezeer den militairen geest in Sardinië heerschend prijzende, zich echter even als de overige militaire autoriteiten ten gunste van den vrede heeft verklaard.

Wat voorloopig is berigt omtrent het plan door Oostenrijk in 1848 geopperd, schijnt zich te bevestigen. Engeland, meldt men, heeft onze regering voorgesteld, aan Oostenrijk te verklaren, dat zij verlangt, de voorstellen toen gedaan niet als ingetrokken te beschouwen. Rusland ondersteunt dit. Oostenrijk zal daartoe gewis niet gemakkelijk overgaan, maar welligt toch liever in die schikking treden, dan de kans te wagen van een oorlog, waarin het geheel Europa zoo niet feitelijk, dan toch zedelijk tegen zich zou hebben.

Te Milaan is onder de meer beschaafde klassen eene brochure verspreid, waarin wordt aangeraden geen onberaden stappen te doen, maar op het beleid en de voorzigtigheid der Fransche regering te vertrouwen.

Nadere tijdingen uit Djedda bevestigen wat de vorige week berigt werd. *Namik Pacha* was in het begin dezer maand van Mekka teruggekomen en had doen bekend maken dat geen Christen in Djedda mogt wonen en dergelijke zaken meer. De Turksche kommissaris heeft deze maatregelen lijdelijk aangezien. Zijne volmagt schijnt dan ook weinig te beteekenen, want toen de heer *Sabatier* verlangde, dat de schuldigen aan den moord op de plaats zelve zouden worden teregt gesteld, moest hij geantwoord hebben, geen regt over leven en dood te hebben. Men hoopt veel van de komst van den nieuwen goeverneur.

PARIJS, 26 Januarij.

De antwoorden van koning *Victor Emmanuel* op de adressen der beide kamers, zijn zeer krachtig; hij spreekt er van eene zamenwerking van Frankrijk en Sardinië bij mogelijke gebeurtenissen.

MARSEILLE, 25 Januarij.

Men heeft hier berigten uit Napels van den 22. dezer. De koning, minder lijdende, heeft Tarente kunnen bezoeken, en is des nachts te Lecce aangekomen. Aldaar is de stad verlicht geworden. De koning wachtte er de stoomboot, die hem naar Manfredonia zal overvoeren.

Het gerucht loopt, dat er een Napelsch legerkamp bij de Romeinsche grenzen zal worden opgerigt. Dit zal afhangen van de verdere gebeurtenissen; doch intusschen hebben verscheidene regementen order ontvangen, zich marschvaardig te houden.

De groothertogelijke familie van Toskanen is te Napels aangekomen. De koning van Pruissen werd er ook verwacht.

Er zijn berigten uit Rome van den 22. dezer. Het gerucht, volgens hetwelk Ferrara in staat van beleg zou verklaard zijn, is nog niet bevestigd.

De Romeinsche staat is overigens rustig.

MARSEILLE, 26 Januarij.

De Engelsche mail is uit Alexandrië alhier aangekomen, hebbende aan boord den heer *Lefer de Lamotte*, fregat-kapitein, overbrengende het handelsverdrag te Shanghaï tusschen Frankrijk en China gesloten.

BRUSSEL, 26 Januarij.

Gister zijn de beraadslagingen over het verzoekschrift der inwoners van Josse ten Noode, over het verpligt lager onderwijs, geëindigd. Nadat verscheidene leden over dit onderwerp nog het woord hadden gevoerd, is eene motie van den heer *de Brouckère*, om het verzoekschrift op het bureau ter inlichting neder te leggen, met 72 tegen 5 stemmen aangenomen. De kommissie voor de petitiën had voorgesteld, de petitie naar den minister van Binnenl. zaken te zenden; de heer *de Brouckère* oordeelde dat minder goed, omdat het niet in de meening van de kamer scheen te liggen, om aan de regering te verzoeken, voor 't oogenblik reeds eenige voordragt te doen omtrent de beginselen, die in de kamer waren ter sprake gebragt; de verzending aan den minister zou dus thans zonder doel wezen. Slechts vijf heeren hebben zich tegen deze zienswijze verklaard, namelijk de HH. *van den Peereboom, David, Grosfils*, *Defré* en *Louis Goblet.*

Uit dezen afloop zijn verschillende gevolgtrekkingen te maken. De leden die reeds dadelijk het verpligt lager onderwijs zouden willen zien ingevoerd zijn weinig in getal; maar een paar der ministers, de uitnemendste leden van het kabinet, hebben zich voor het beginsel verklaard, en alleen in het in werking brengen er van een vraagstuk van tijd gezien. Vooral daarom ook is die minderheid niet ontmoedigend: men heeft het meer gezien, hoe een goed beginsel door slechts weinigen voorgestaan spoedig zijn weg maakte. Dit is te verwachten, daar de geheele Belgiesche liberale dagbladpers, op een enkel orgaan na, het verpligt onderwijs als noodzakelijk beschouwt. Dat verschil van gevoelen tusschen de liberale meerderheid der kamer en de liberale pers is opmerkelijk; men twijfelt er echter niet aan, of de openbare meening zal ten slotte goed genoeg ingelicht worden, en wat men dus van deze kamer niet verwachten kan, mag men voorzien, dat de toekomst zal geven. Alles moet derhalve wachten; de toekomst behoort aan hen, die weten wat zij willen, en ijverig willen. — Men zal echter de liberale partij verdeelen, en daardoor haar ondergang bewerken. Men moet daarvoor niet te veel vreezen, zegt *l' Indép.*, want als men alle voorgewende gevaren wilde vermijden, dan zou men eindigen met niets te doen, en dat is wel zeker het verderf voor elke partij. — Ten slotte maakt men nog die opmerking, dat het ministerie in zake het lager onderwijs minder vreesachtig is, dan de liberale meerderheid. Dat is voor de zegepraal van het verpligt lager onderwijs ontegenzeggelijk een goed teeken.

De gemeenteraad van Mechelen heeft, ter uitvoering van zijn vroeger besluit, om door den beeldhouwer *Royer* te Amsterdam een standbeeld te laten vervaardigen van een beroemd man te Mechelen geboren en die zijne vaderstad tot eer en luister verstrekte, thans bepaald, dat het beeld zal voorstellen *Michiel Coxie*, bijgenaamd "de Vlaamsche *Raphael*," geboren te Mechelen in het begin der 16. eeuw en aldaar in 88jarigen ouderdom overleden den 15. Mei 1592.

ADVERTENTIEN

∗∗∗ Heden overleed, in den ouderdom van 30 jaren en 2 maanden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, ANNA ADRIANA PETRONELLA JOOSTING. — Uit een gelukkig huwelijk van ruim vijf en een half jaar liet zij mij drie kinderen na.

T. J. VAN GRIETHUIJSEN.

Tull en 't Waal, den 20. Januarij 1859.

Algemeene kennisgeving.

∗∗∗ Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, LODEWIJK GERARD VISSCHER, Hoogleeraar te Utrecht.

Utrecht, G. C. C. VISSCHER,
26 Januarij 1859. geb. FLOK.

∗∗∗ Voor de menigvuldige blijken van belangstelling, bij het overlijden van haren Broeder, den WelEdelen Heer A. C. VAN ROSSEM, ontvangen, betuigt Mevrouw de Weduwe FRANCKEN haren opregten dank.

∗∗∗ De ondergeteekende betuigt bij deze zijnen hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling ondervonden bij de bevalling zijner dierbare Echtgenoote. J. M. SON,

Utrecht, *Practiserend Tandmeester aan de stads*
27 Januarij 1859. *Weeshuizen en Ziekenfonds.*

∗∗∗ Voor de zeer vele bewijzen van hartelijke deelneming, ons betoond bij het smartelijk verlies van ons geliefd eenigst Zoontje, betuigen wij bij deze onzen opregten dank.

Veldzigt, bij de Bilt, 27 Januarij 1859.

Jonkh. W. STRICK VAN LINSCHOTEN.
D. C. A. STRICK VAN LINSCHOTEN
DELBEEK.

∗∗∗ **Groot Soirée Musicale en Vauxhall,** door het beroemde Muziekkorps van den Heer J. ED. STUMPFF, van Amsterdam, op Zaturdag den 29. Januarij 1859, des avonds ten 8 ure, ten huize van F. RIKKERS.

Entree 75 cents per persoon.
50 " voor H. H. Studenten.

METALEN KRUIS.

∗∗∗ Vergadering van de AFDEELING UTRECHT op Maandag den 31. Januarij 1859, 's avonds ten half acht ure, in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen. Het Bestuur der Afd.,

Graaf NAHUYS, *President.*
A. G. J. TAETS VAN AMERONGEN, *Secr.*

*** Bij onderhandsche akte den eersten Januarij 1859, te Baarn geteekend, en vervolgens geregistreerd, is tusschen de ondergeteekenden GERRIT HEIJINK, Huis- en Rijtuigschilder en Kamerbehanger, en DIRK HEIJINK, Koopman, beide wonende te Baarn, aangegaan eene **Vennootschap** tot voortzetting en uitoefening voor rekening van de beide ondergeteekenden van de Huis- en Rijtuigschilders en Kamerbehangers Affaire, welke tot heden door den eerst ondergeteekende op zijnen naam is uitgeoefend, en zulks onder de firma van *G. HEIJINK EN ZOON*, waarvan beide de ondergeteekenden de teekening hebben, edoch geenzints tot het opnemen van gelden, tot borgstelling of andere zaken, welke niet regtstreeks tot het voormelde bedrijf betrekking hebben, zijnde deze Vennootschap aangegaan voor 10 jaren, ingegaan met primo Januarij 1859, met bepaling van verlenging telkens voor 10 jaren, tenzij men zes maanden voor het verstrijken van iedere 10 jaren daaromtrent anders mogt zijn overeengekomen.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan artikel 28 van het Wetboek van Koophandel.

G. HEIJINK.
D. HEIJINK.

*** De ondergeteekende, Directeur van het **NEDERLANDSCH BRANDWAARBORG-GENOOTSCHAP**, berigt hiermede: dat de Rekeningen en Verantwoording der beide Afdeelingen van gemeld Genootschap over het afgeloopen jaar, door de WelEdele Heeren J. PASSAVANT, J. W. BROEKMAN en J. A. E. SIMON THOMAS, Kommissarissen, zijn nagezien en goed gekeurd; en gedurende zes weken voor de Deelnemers ter inzage liggen ten kantore van de Directie, O. Z. Achterburgwal over de Betanjestraat, K. 489, des voormiddags van 10 tot 1 ure.

Amsterdam, J. F. GEORGIJ.
13 Januarij 1859.

Ter deelneming kan men zich vervoegen bij den Heer Notaris TEMMINCK, Correspondent van opgenoemd Brandwaarborg-Genootschap.

Verpachting van Uiterwaarden

te *AMERONGEN.*

*** Op Dingsdag den 8. Februarij 1859, des voormiddags ten 11 ure, zullen in: *de Roode Leeuw*, te Amerongen, publiek verpacht worden: voor het loopende jaar, om te beweiden, 3 bunders, 34 roeden, de Rentmeesters-Weide; — voor 4 jaar, om de hooijen of te beweiden, naar verkiezing, 1 bunder, 23 roeden, 70 el, laatst in pacht bij *A. van Spanje*; — en voor 4 jaar, om half te hooijen en te beweiden, 6 bunders, 69 roeden, 60 el, zijnde de middelste klaverkamp; — 3 bunders, 49 roeden, 70 el, in de Lage weide, en 6 bunders, 57 roeden, genaamd Thomas-Weide. Nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris IMMINK, te Amerongen.

*** Op Donderdag den 3. Februarij 1859, des voormiddags 11 ure, zal men aan de

Stalling van de Buitenplaats *Bloeijendaal*, gelegen onder de gemeente Maartensdijk, aan de noordzijde van den Bildschen Straatweg, ten overstaan van den Notaris JACOB HENDRIK VAN SCHERMBEEK, in het openbaar om kontant geld verkoopen: VIJF BRUINE MERRIEPAARDEN, eene VIGELANTE COUPÉ, eene VICTORIA, eene CALECHE DROWSKI, eene JAGTWAGEN, allen goed onderhouden en in eene beste staat, onderscheidene Spannen Tuigen, Dekken, Zwepen, Stangen, Snaffels, Stalgereedschappen, enz. enz. Breeder omschreven bij billetten, en den dag voor den Verkoop aldaar te zien.

*** Nog slechts gedurende korten tijd zal de ondergeteekende voortgaan met den **uitverkoop** van GALANTERIEN en ZILVERWERKEN. — Alle nog voorhanden Goederen, waaronder eene groote collectie *Pendules* met extra goede werken, worden ver beneden fabriekspriĳzen uitverkocht.

De geheele *Winkelbetimmering* is mede te koop.

M. A. F. REUSER.

*** Men vraagt **te huur**, tegen Mei of des noods iets later: Eene BOVENWONING of een HUIS, op eenen goeden stand, bevattende 4 à 5 Kamers en verdere gemakken. Briefjes met opgave van huurprijs enz. onder lett. C. aan het bureau dezer Courant.

TE HUUR:

*** Een HEERENHUIS met TUIN, bestaande in tien zoo groote als kleine Vertrekken, Keuken, Zolder en Kelder, gelegen aan het fraaiste gedeelte van het Plantsoen. Te bevragen onder letter W. aan het Bureau dezer Courant.

*** **Te Huur:** Een HEERENHUIS met twaalf Kamers, Kelder, Keuken, Zolder, Plaats en verdere gemakken; het middenste der nieuw gebouwde Huizen aan de Catharijnekade, een riant uitzigt hebbende; te bevragen onder lett. P. aan het bureau dezer Courant.

TE HUUR:

*** Tegen Mei of eerder: Een geheel nieuw welingerigt BOVENHUIS, bevattende benevens vrije opgang, vijf Kamers en Kabinetje, Keuken, ruime Zolder en Kelder, gelegen op het beste gedeelte der stad. Te bevragen bij TH. J. DOBBE. Voorstraat over de Boothstraat.

TE HUUR:

*** Op een der beste standen van Utrecht, een elegant BOVENHUIS met ruime Zolders, Kelders en verdere gemakken. Franco brieven onder lett. T. aan het bureau dezer Courant. (In de bus.)

Te HUUR, 1° Mei te Ysselstein,

*** voor matigen prijs, een HUIS met 7 Kamers, Kelder, Zolder, Meidenkamer, Turfzolder, en grooten Tuin met vruchtboomen; te bevragen bij B. VAN WOERDEN, aldaar.

*** Tegen 15 Februarij e. k. verlangt men te Utrecht eene goede gezonde **MIN**, Jongkraams, liefst uit Gelderland. Adres *franco* brieven onder letter A. aan het bureau der Utrechtsche Courant.

BROEIRAMEN.

*** Weder eene partij nieuwe **Heeren-Broeiramen Bloemenramen** *zonder Lessenaars.* Uit de hand te koop, ook **Hoveniersramen** in alle soorten.

J. DE BRUIN.
Wijk E. 118 Smeesteeg

Oesters, Zalm, Kastanjesberigt

*** A. VAN BROEKHUIJZEN, te Utrecht, heeft heden weder aangekregen een extra partij versche blanke Zeeuwsche, Texelsche, Engelsche en Cor OESTERS, vette gerookte *Zalm*, opregte *Engelsche Bokking* en dito *Sprot*, beste blanke gebeukte *Leng* en *Rondstokvisch*, opregte Bergsche *Anchovisch*, fijnzoute, gemarineerde en Bootsmans *Winter-Haring*, *Sardines à l'huile*, *Kreeften* in bussen, Messinasche *Cinaasappelen*, *Citroenen*, *Limoensap*, en alle soorten van Minerale *Wateren*, echt *Bitterwater* en fijne *Engelsche Bieren*. *Kastanjes* 15 Cts. per ℔.

BRABENDER'S

VERBETERDE ALIZARIN-INKT

*** is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan, ze vloeit gemakkelijk uit de pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Kopiëer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 Cts. het Glazen Tonnetje.

Roode en blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het Fleschjo 20 Cts.

J. ALEXANDERS

RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Het ½ gros-doosje 75 Cts.

Ook zijn weder voorhanden de zoo gezochte **GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN** No. 382 of driegaatjespen, verder No. 417 en No. 0118, in ¼ gros-doosjes gepakt.

Amsterdam Verkoophuis.	Bodegraven, *B. E. C. Schlatman.)*
Utrecht *T. Uhlenbroek* Choorst.	
„ *T. Uhlenbroek* Bakkerb.	Hilversum, *R. J. J. v. Aiphen.*
„ *L. J. R. Bosch* Lijnm.	Kuilenburg, *J. V. Hondus.*
„ *P. J. Hunck*, „	Vianen, *B. Sawring.*
Amersfoort, Gebr. *Bruning.*	Wijk bij Duurst., Wed. *C. Zorn.*
„ *G. T. C. v. d. Roemer.*	IJsselstein, *J. J. Groenhoff.*
„ *A. H. v. Ruiven.*	Zeist, *C. G. Adlung.*
Baarn, *E. v. Dapperen.*	en in de bekende depots in
„ Gez. *Petersen Nobbe.*	de andere steden.

*** Bij J. G. BROESE is uitgegeven de **eerste** en **tweede** aflevering van een werk, getiteld:

DE STAD UTRECHT.

ALBUM,

bevattende **AFBEELDINGEN** harer voornaamste

GEBOUWEN EN GEZIGTSPUNTEN,

met Historische Bijschriften.

DOOR

Dr. WAP.

Dit Album wordt uitgegeven in **20 à 25 afleveringen**, bestaande elk uit eene fraaije teekening, met beschrijving. — Maandelijks verschijnen **één of twee afleveringen à 30 Cents.**

Ziet hier een boek, belangrijk voor ieder inwoner van UTRECHT, waarvan de prijs tevens zoo laag is gesteld, dat ieder het zich kan aanschaffen; — De Uitgever hoopt, dat zijne Stadgenooten *deze onderneming zullen ondersteunen, en de wijze van uitvoering aller goedkeuring mag wegdragen.*

Met 1 Mei te HUUR of te KOOP

*** Een HUIS met Tuin, gelegen aan de Mariaplaats. Het Huis bevat 12, zoo groote als kleinere Kamers, allen behangen, meerendeels geplafonneerd, en van stookplaatsen voorzien. Verder Keuken, met Wel- en Regenwater, Kelder, Zolders en verdere gemakken.

Welligt zoude men ook genegen zijn het Onderen Bovenhuis, daarvoor met vrijen opgang in te rigten, en afzonderlijk te verhuren. Te bevragen bij C. F. MEIJER, aan de Mariaplaats.

E R R A T A.

In de Kennisgeving betreffende den Her-Yk, gister door ons opgenomen, staat abusievelijk in regel 12: locale, moet zijn *localen*, en in regel 26: gewigte, moet zijn *gewigten*.

Jan.	BEVALLEN.	
24	H. E. Abrahamsz geb. Vorst, dochter.	Amsterdam.
23	M. H. Berkhout geb. Rodenberg, dochter	Amsterdam.
21	C. J. Borgnols geb. Wiedenburg, dochter	Amsterdam.
19	F. A. de Boer geb. Monhemius, doode d.	Leeuwarden.
3	A. Q. H. Dijxhoorn geb. Kolff, zoon.	Rotterdam.
23	H. E. Harteveld geb. Modderman, d.	Leijden.
22	J. R. Koster geb. Gebauer, zoon.	Amsterdam.
23	H. v. Lennep geb. Coops, dochter.	Deventer.
24	A. M. Luns geb. Fericer, zoon.	Amsterdam.
21	G. C. Otter geb. v. d. Meer, zoon.	Amsterdam.
22	M. P. Ottema geb. v. Ingen, dochter.	's Hage.
24	M. C. Ram geb. v. d. Willigen, dochter.	Rotterdam.
22	J. M. Steinbach geb. Jaquemet, dochter.	Amsterdam.
19	G. Sevenhuijsen geb. Asman, zoon.	Helder.
18	A. v. Slooten geb. Blijstra, zoon.	Harlingen.
23	H. v. d. Veer geb. Gielen, zoon.	Enkhuijzen.
	OVERLEDEN.	
21	G. M. J. D'Aillij, dochter 22 j.	Amsterdam.
22	G. Andries, zoon.	's Hage.
20	Mej. J. A. Bos, 75 j.	Amsterdam.
21	W. Banck, 76 j.	Zaandam.
14	J. Commelin.	Amsterdam.
20	J. M. Dekker, zoon.	Westzaan.
17	M. v. d. Dries geb. Koster, 36 j.	Breda.
21	G. Doedes, 78 j.	Haarlem.
21	E. G. Gallenkamp geb. Smit.	Amsterdam.
23	J. Gehrung, zoon.	Amsterdam.
5	L. W. v. Gesselen geb. Te Sintelo, 74 j.	Doesborgh.
21	K. H. M. Lugt, zoon.	Amsterdam.
22	F. J. Molé.	Amsterdam.
12	A. M. M. Otterbeek geb. Muller, 26 j.	Amsterdam.
22	Mej. C. v. d. Poorten, 52 j.	Amsterdam.
20	G. Pater geb. de Groot, 35 j.	Leeuwarden.
22	J. C. v. Reede, dochter.	Zwolle.
21	G. Stingstra, 31 j.	Harlingen.
19	S. Spree, 72 j.	Leeuwarden.
24	J. Serrurrier geb. Pompe, 88 j.	's Hage.
20	J. Schuitema geb. Evers, 66 j.	Groningen.
23	K. Suning geb. Schapers.	's Hage
20	J. S. Warfoain, 62 j.	Amsterdam
6	E. de Weijer geb. v. d. Gant.	Amsterdam
23	A. M. Wttewaal v. Stoetwegen geb Westenberg, 34 j.	Gorinchem.
21	C. L. Zelders, zoon.	Amsterdam.
21	W. M. Zeeuw, zoon.	Amsterdam.
20	C. C. v. Zanoren geb. Robert.	Amsterdam.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Wind-rigt.	Wind-kr. N.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	*Opmerkingen.*
26	2	w.	27.0	756.33	44.6	+ 7.0	0.63	0	Helder.
	10	wzw.	12.0	57.07	39.7	+ 6 3	0.85	0	Idem.
27	8	wzw.	26.0	54.1[illegible]	43.2	+ 10.1	0.89	0.1	Zwaar bew.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 26 Januarij 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2½ pCt.		64 13/16	64 13/16	64 1/8
dito dito	3	„	77 3/8	77 7/16	77 1/2
dito dito	4	„	98 7/8	99	99
Amortisatie-Sijndikaat	3½	„	94¼		
Handelmaatschappij. .	4½	„	141½	141 7/8	
Oost-Indische Leening	4	„	98 7/8		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½ pCt.		52 7/8		
SPANJE.					
Obligatien	1½ pCt.		29 7/8	30 1/16	30
Obligatien	3	„	44 7/8	45	
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	40¼	40½	40 1/2
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	46¼	46 13/16	
dito 1856/57. . . .	3	„	45½	45 11/16	45 11/16
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	105 7/8		
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	103 1/8		
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	91 7/8		
Certifikaten 1840 . . .	4	„	86¾	87	
Cert bij *Stieglitz* . . .	4	„	87		
dito 5e Serie	5	„	98 7/8		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	102 1/8	102 1/16	
dito Adm. te Londen	4½	„	98		
Inschrijv. in Assign. .	6	„	68½		
Certifik. van Assign. .	6	„	68½		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			155		
Obligatiën	4	pCt.	81 7/8		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metalick	5	pCt.	70	71	71
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	81¼	81 7/16	81¾
dito dito Nat. 1854. .	5	„	72 7/8	73	73
dito dito	2½	„	36	36¼	36¼
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	99 7/8		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 25
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Vervolg en slot der zitting van Donderdag 20 Januarij.

De heer *de Muralt* kan zich in alle opzigten vereenigen met wat aangevoerd wordt tot ondersteuning van het eerste gedeelte van het voorstel tot verhooging der bezoldiging van de hulp-onderwijzers. Met het tweede gedeelte stemt Spr. echter niet in, en hij is grootendeels van hetzelfde gevoelen als de heer *v. Boetzelaer*. Als Spr. in de wet leest, dat de kweekelingen eigenlijk niet bezoldigd worden, maar dat voor hen slechts eene toelage, bij de wet bepaald, op een minumum van *f* 25 wordt uitbetaald aan den hoofdonderwijzer, voor de kweekelingen welke hij in overleg met den schoolopziener aanstelt; dat deze dikwijls kunnen veranderen en in den regel zeer jonge lieden, althans niet veel ouder dan 18 jaar kunnen zijn, ziet hij niet in, dat het noodig is, het maximum te stellen op *f* 200; alleen ziet Spr. daarin aanleiding tot misbruik. Daarbij komt, dat eene bezoldiging van *f* 200 voor kweekelingen, die niet ouder mogen zijn dan 18 jaren, te hoog is. Spr. kent geen stand in de maatschappij, waarin men op dien leeftijd eene bezoldiging van *f* 200 kan bekomen. De Voorz. wil dat hooger bedrag aan die jonge menschen voorgespiegeld hebben als eene beweegreden om zich aan den onderwijzersstand te wijden, maar dan zou Spr. denken, dat zij al zeer jong in het genot er van behooren te worden gesteld, daar het anders niet zou baten of zij daarin al weinige maanden voor het bereiken van hun achttiende jaar worden gesteld. Spr. leest in de wet, dat kweekelingen zij zijn, die den ouderdom nog niet hebbende bereikt, waarop zij tot het examen kunnen worden toegelaten, bij het onderwijs behulpzaam zijn; dien ouderdom bereikt hebbende mogen zij als kweekelingen werkzaam zijn, gedurende den tijd, die nog verloopen moet voor het examen; twee maal in het jaar is dat examen; dus hoogstens mogen zij, na hun achttiende jaar bereikt te hebben, nog slechts zoovele maanden onderwijs geven als kweekeling, als nog voor het eerstkomend examen verloopen moeten; in den regel dus zal dat maximum worden uitbetaald aan nog zeer jonge lieden. Spr. kan zich niet voorstellen dat de argumenten van den Voorz. in overeenstemming zijn met hetgeen de wet gever zich van die toelage heeft voorgesteld. De wet geeft een minimum van *f* 200 aan voor de bezoldiging der hulponderwijzers, de raad brengt dit tot een maximum van *f* 500, dus 2½ maal het minimum; de toelage der kweekelingen stelt de wet op een minimum van *f* 25; volgde men dus denzelfden maatstaf dan zou men het maximum tot 2½ maal dat minimum of tot *f* 62½ moeten brengen, en dan vraagt Spr. hoe men kan komen tot een maximum van *f* 200. Hoezeer ook de raad de beschikking er over hebbe, vreest Spr. toch, dat deze bepaling de deur zal openen, tot het voorstellen en aannemen van vele voordragten tot het uitbetalen aan kweekelingen van 't maximum der bezoldiging, en Spr. acht het verkieslijk, de gelegenheid daartoe af te snijden, door dat maximum zoo veel lager te stellen, meer in verhouding met de bezoldiging der hulponderwijzers.

Den heer *Pabst* doet het leed te moeten opkomen tegen hetgeen de laatste Spr. in het midden heeft gebragt. De man, die in deze verg. altijd zeer liberale beginselen toegedaan was, gaat hier, wanneer het op het onderwijs aankomt, redeneren over 2½ maal zooveel en zooveel gulden. Dat is niet de weg om deze zaak te behandelen. Ieder weet, dat er is een wedstrijd omtrent het onderwijs, een *steeple chase* om geschikte onderwijzers te krijgen. Nu heeft men hier eene schoolkomm., die voor de belangen van het onderwijs waken moet; die komm. verklaart, dat het noodzakelijk is eene wijziging in de traktementen te brengen om kweekelingen te krijgen, en de heer *v. Hoytema*, die in deze zaken zeer veel ondervinding heeft, komt dat op nieuw bevestigen. Wat stellen de bestrijders daartegenover? dat de bezoldiging aan jonge lieden zal worden gegeven. Dit is geen reden als men zonder goede belooning geen goede kweekelingen kan krijgen. Eene goede belooning is een spoorslag voor die jonge lieden, om bij de stad te blijven, als zij weten, dat zij *f* 200 zullen kunnen krijgen. *f* 100 is veel te weinig, daar de kweekelingen nog bij andere meesters les moeten nemen en uitgaven hebben voor boeken, enz. Wil men dus bekwame menschen hebben, dan moet men ze goed bezoldigen, en bij een vooruitzigt van 4 ellendige guldens in de week op 18 jaren te verdienen, de verwachting niet te hoog spannen. Als er zoo zeer op wordt aangedrongen, om de stad maar lage traktementen te laten belooven, gelooft Spr., dat het vooral dient om de kweekelingen van de stedelijke scholen te kunnen lokken door hen elders beter te beloonen.

De heer *Schuurman* kan zijne stem niet geven aan het tweede deel der voordragt, daar de traktementen der kweekelingen ineen zullen smelten met die der hulponderwijzers van de laagste klasse. Spr. is van oordeel, dat zij die een examen afgelegd hebben en dus bewijzen hebben gegeven van bekwaamheid, niet gelijk kunnen gesteld worden met hen, die nog geen examen hebben afgelegd. Spr. wenscht onderscheid te behouden, daar het niet tot aansporing voor de kweekelingen zou strekken, zoo stelt daarom voor, het maximum te bepalen op *f* 150.

Den heer *v. Hoytema* komt het voor, dat de bezwaren tegen de voordragt gemaakt, grootendeels berusten op theoretische begrippen, maar dat men de praktijk daarbij niet in aanmerking heeft genomen. Dit acht Spr. bepaaldelijk het geval met hetgeen door den heer *de Muralt* in het midden gebragt is. Spr. weet, dat dit lid bij voorkeur de belangen van het onderwijs behartigt, en dat, als hij van de ondersteuners der voordragt verschilt, hij van een ander standpunt uitgaat. De redenering naar het bedrag, dat de wet als minimum voor de toelage der kweekelingen, heeft gesteld, namelijk *f* 25, meent Spr. dat niet juist is; waar vraagt Spr., heeft de ondervinding geleerd, dat men met dat minimum tevreden is, tenzij het onderwijs slecht geregeld is? Men kan ook niet zeggen, dat het vreemd is, dat een jong mensch van 18 jaar *f* 200 zal verdienen; dat is in het afgetrokken waar; in andere betrekkingen is *f* 200 eene ruime belooning voor een jongeling van nog geen 18 jaren; maar de vraag is eenvoudig, of men hulponderwijzers en kweekelingen krijgen kan, naar dien maatstaf; en dan verklaart Spr., dat de behoefte zóó groot en het aanbod zóó gering is, dat men ze als het ware moet koopen. Het is niet meer de vraag, gelijk 10 jaren geleden, of het niet ordentelijk was voor een kweekeling, dat hij *f* 50 genoot, maar nu is het zoo, dat als zij hier niet meer krijgen, zij elders heengaan, waar het *wel* gegeven wordt, en dan bestaat de kans, dat onze scholen geen genoegzame hulp hebben. Het is niet de meening, om aan alle kweekelingen *f* 200 toe te leggen; dat zou ongerijmd zijn, maar men wenscht de fakulteit te bezitten, om aan een enkelen, zoo noodig, *f* 200 te geven. De schoolopziener van het distrikt, Spr. zelf, heeft zich verpligt gezien, de voordragt aan B. en W. aan te bieden en heeft niet langer de verantwoordelijkheid op zich durven nemen, om de zaak zoo te laten, en Spr. legt de verklaring af, dat als dergelijke begrippen hier op den voorgrond moeten worden gesteld als hij straks vernam, hij voor die betrekking zal moeten bedanken, want hij wil niet tegen zijne overtuiging eene zaak bestendigen, op zulke verkeerde gronden berustende. Men is overgeleverd aan den staat van zaken, die door het geheele land bekend is en hoe langer hoe erger wordt. En wat is, vraagt Spr., nu gebeurd, dat aanleiding heeft gegeven tot de voordragt, bepaaldelijk ten opzigte der *f* 200? Aan eene der scholen zijn 5 hulponderwijzers, die school heeft 5 afzonderlijke lokalen en in elk lokaal is een hulponderwijzer; in een dier lokalen zijn echter zooveel kinderen, dat de hulponderwijzer het werk onmogelijk af kan zonder de hulp van een zeer bekwamen kweekeling. Men heeft een bekwaam kweekeling gezocht; — het kon hier niet de vraag zijn van een kind van 14 of 15 jaren — hij behoorde dus te zijn een jongeling, alleen nog door zijn leeftijd verhinderd om het examen af te leggen. Zulke menschen moest men kunnen hebben. Spr. wil niet zeggen juist voor *f* 200, maar B. en W. moeten, om dadelijk in de behoefte te kunnen voorzien, in de gelegenheid zijn, om *des noods f* 200 te geven, ten minste eene ruimte te hebben om tusschen de *f* 100 en *f* 200 te gaan. Er zijn op het oogenblik kweekelingen in dienst der stad, aan welke *f* 150 is toegezegd; dat is tegen het besluit van den raad, en B. en W. weten niet hoe zij dat zullen bewerkstelligen, maar die personen kunnen anders *niet* worden aangenomen, en nu heeft Spr. aldus geredeneerd, dat boven alle wetten en reglementen de verpligting staat, om te zorgen dat de zaak goed gaat, en dat men dan trachten moet, dat het geld op de eene of andere wijze worde gevonden. Dit is echter geene redenering, die op den duur kon stand houden en welke Spr. hier uitspreekt als lid van den raad. Men zegt wel, dat in andere betrekkingen jongelieden zooveel niet verdienen, maar men vergete niet, dat er bijna geene jongelieden uit den burgerstand meer zijn die onderwijzers willen worden, en zou men dan niet, in dien toestand, geld opofferen om de zaak zoo goed mogelijk te regelen. En wat is de geheele zaak? Een vertrouwen op de wijsheid van het dagel. bestuur — van B. en W. Vertrouwt men nu B. en W. niet; oordeelt men dat zij een verkeerd gebruik van de gevraagde fakulteit zullen maken, dan wordt eene verkeerde toepassing van de wet gemaakt, want die schenkt hun dat vertrouwen. Onlangs heeft een der hulponderwijzers zijn ontslag verzocht omdat hij geen *f* 50 meer kreeg; het gevolg daarvan is, dat die man weg en zijne plaats open is. Nu kan men besluiten een ander aan te stellen, maar er is er geen. Spr. moet reeds hulponderwijzers hebben voor drie plaatsen, maar hij heeft ze niet. In de vakature aan de Nikolaï-school moet men nu voorloopig door een kweekeling voorzien, maar dan moet men des noods *f* 150 à *f* 200 kunnen geven; hij kan zich dan, gedurende het jaar dat hij nog kweekeling kan zijn, voor zijn examen als hulponderwijzer voorbereiden; voldoet hij, dan kan men hem na afgelegd examen behouden. Hoe op eene andere wijze in de behoefte hulp te verschaffen, weet Spr. niet. Spr. kan den raad niet genoeg aanbevelen van denkbeelden af te zien, die *in abstracto* volkomen waar zijn, maar in de praktijk niet opgaan.

De heer *v. Boetzelaer* zegt: dat hij de zienswijze hebben, en hoe veel raakpunten ook in het vak van onderwijs. Spr. blijft de voorgestelde hooge toelage voor de kweekelingen schadelijk en nadeelig noemen; hij heeft het reeds gezegd en herhaalt het nogmaals: betaal hun voornamelijk in onderwijs en in boeken, en doet gij anders, dan zult gij misschien vele ouders verleiden, die nu uit zucht voor hoog loon hunne kinderen op cigarenmaken zenden, om ze dan voor het onderwijs te laten opleiden, maar gij zult den onderwijzersstand niet verheffen. — Spr. zegt dat het gesprokene door den Voorz., die geene jeugdige kweekelingen verlangt, hem in zijne vrees bevestigt, dat men ze liever door anderen zal laten opleiden, maar ze minder zelf wil vormen.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat ook hier eene kweekschool bestaat, die zeer gunstig werkt en dat juist uit deze school, waarvoor ook de stedelijke regering zich opofferingen getroost, de kweekelingen moeten worden gevonden die men noodig heeft; maar dit staat zeker wel vast, dat nooit het voornemen kan bestaan, om aan knapen van 14 à 15 jaren *f* 200 toe te leggen.

De *Voorz.* deelt uit eigen ervaring niet de zienswijze van den heer *v. Boetzelaer*, als zou het goed zijn, om zoo jonge kweekelingen op de scholen te plaatsen: dat stelsel heeft op de stads tusschenschool zeer verkeerde vruchten opgeleverd, en te weeg gebragt, dat het onderwijs op de lagere klassen minder voldoende werd. Hij deelt in deze de zienswijze van den vorigen Spr., dat men jongelieden van 16, 17 jaar moet nemen, die met kinderen kunnen omgaan. Hij moet echter terugkomen op hetgeen door den heer *v. Hoytema*, gewis bij vergissing, in den aanvang zijner rede is gezegd, dat nl. tegen de verordening, door B. en W. een traktement van *f* 150 zou zijn toegezegd aan een kweekeling. Een onbedacht oogenblik had B. en W. hier bijna toe gebragt in het belang van het onderwijs, maar, gelukkig voor de wettigheid, heeft men zich herinnerd, dat men gebonden was aan het maximum der verordening, en het jonge mensch heeft derhalve slechts *f* 100 over het vorige jaar genoten. Voorzeker echter ook met het oog op deze omstandigheid is de voordragt gedaan, ten einde hem iets meer te kunnen geven en alzoo te behouden voor de stads scholen.

Met 21 stemmen, tegen die van den heer *v. Boetzelaer*, wordt het eerste gedeelte der voordragt aangenomen, en met 17 tegen die der HH. *de Muralt*, *Visscher*, *v. Boetzelaer* en *Schuurman* het tweede gedeelte, waardoor vervalt het amendement van den heer *Schuurman*.

Aan de orde is het rekwest van *Yntes Kingma*, om ondersteuning bij de oprigting eener supplementsschool.

De *Voorz.* brengt als zijne meening en, hij gelooft ook, als die van het dagel. bestuur, omtrent deze aanvraag in het midden, dat men haar van de hand moet wijzen. De toelage voor zoodanige school zou eigenlijk zijn eene toelage voor eene bijzondere school, waartoe de wet zeer weinig aanleiding geeft. Spr. wijst er op, dat eerst onlangs een gelijksoortig verzoek van zeker kerkgenootschap ten behoeve eener bijzondere school is afgewezen, op zeer gegronde en gewigtige redenen. Dit pleit dus voor de noodzakelijkheid om ook hier afwijzend te beschikken, waartoe Spr. mitsdien het voorstel doet.

Dit wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Zonder omvraag wordt aangenomen de ontwerp-verordening tot heffing van invord. eener plaatsel. dir. bel.

Aan de orde is de voordragt van B. en W. betreffende de te verleenen toelage van *f* 600 's jaars, voor het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen.

De heer *de Muralt* herinnert, dat velen der leden voor weinige dagen in de gelegenheid geweest zijn, niet alleen, om inzage te nemen van de plans van uitbreiding der lokalen, maar ook om zich in het gesticht te begeven, en door de welwillendheid der regenten in staat gesteld te worden, zich *in loco* te overtuigen van de noodzakelijkheid der uitbreiding. Spr. vertrouwt, dat van dien kant het voorstel van B. en W. algemeen zal worden ondersteund, niettegenstaande welligt van eenen anderen kant daartegen eenig financieel bezwaar voor de gemeentekas zou kunnen bestaan. Utrecht moet er prijs op stellen, zoodanige inrigting binnen zijne muren te bezitten, eene inrigting, die door den ijver en de zorg van regenten, de exekuteuren eener aloude stedelijke fundatie, in 1461 opgerigt, sedert 1830, zonder eenige aanmerkelijke bijdrage van de stad, zich zoo aanzienlijk heeft uitgebreid. In verschillende provinciën des Rijks zijn echter in den laatsten tijd gelijksoortige gestichten tot stand gekomen, waar een deel van het personeel uit de hoogere klasse wordt opgenomen, dat vroeger meer uitsluitend te Utrecht werd verpleegd en aan die inrigting aanzienlijke baten had bijgebragt, waaruit men niet alleen gedeeltelijk in de behoeften der verpleegden van de lagere klassen mede kon voorzien, maar de inrigting achtereenvolgens zoozeer uitbreiden. Dat getal verpleegden der 1ste klasse is verminderd, vooral in verhouding tot dat der 3de klasse, dat ongeveer is verdubbeld; dientengevolge hebben regenten hunne inkomsten allengs zien verminderen. Kennis nemende van de verschillende middelen, door hen in den laatsten tijd aangewend om daarin te voorzien, zal men moeten erkennen, dat zij den besten weg hebben ingeslagen. De raad heeft daarvan kennis kunnen nemen door een rapport, in de verg. der Prov. Staten uitgebragt. Spr. gelooft dat men zich in alle opzigten met de voorstellen, in dat rapport ontwikkeld kan vereenigen,

In verband met de voorstellen, door de Prov. Staten aangenomen, wordt tot grondslag der overeenkomst, onder anderen vastgesteld, dat in het vervolg voor elk verpleegde van de 3de klasse *f* 30 meer zal worden betaald dan thans. Blijkens het verslag der Staten-kommissie, zou, in strijd met het voorstel van Gedep. Staten om in die verhooging *f* 20 door de gemeenten en *f* 10 door de provincie te laten dragen, de helft worden betaald door de gemeenten en de andere helft door de provincie. Bij wijze van extrakt-besluit deelen Gedep. Staten aan den gemeente-raad mede het besluit der Prov. Staten, maar daarin wordt niet vermeld, wie in het vervolg de verhooging zal betalen, noch in welke verhouding de gemeenten haar aandeel in die *f* 30 zullen dragen; het is Spr. zelfs onbekend of welligt niet de gemeenten de gansche verhooging zullen moeten dragen, althans uit de ontvangene mededeeling kan men het niet opmaken. Spr. vertrouwt, dat in deze verg. leden aanwezig zijn, die hebben medegewerkt tot het besluit der Prov. Staten en die den raad daaromtrent zouden kunnen inlichten, maar hij meent, dat de raad, alvorens zich te verbinden, zekerheid omtrent dit punt hebben moet, en het niet mag laten aankomen op de mededeelingen hier mondeling te doen.

De heer *v. Lier* heeft verstaan, dat de toelage zou worden verstrekt tot na afbetaling der negotiatie; hij acht het niet wenschelijk haar voor een onbepaalden tijd te verleenen. Wat de zaak zelve betreft, maakt hij geen zwarigheid om te verklaren, dat hij behoort tot de leden van den raad, die zich door bezigtiging overtuigd hebben van het hoogst verdienstelijke der inrigting; hij zal dus gaarne meêwerken om de toelage te verleenen.

De heer *Schuurman* zal ook gaarne zijne stem aan het voorstel geven, als beschouwende zulks noodzakelijk tot behoud van het gesticht. Hij merkt evenwel aan, dat dit voorstel niet zoo eenvoudig is als het wordt voorgedragen. Als men rekent, dat men, ingeval de Prov. Staten *f* 55 restitueren zullen, *f* 15 meer voor elken lijder zal betalen, zoo maakt dit over een getal van 60 lijders *f* 900 en dus met de *f* 600 waarvan hier alleen schijnt sprake te zijn *f* 1500 's jaars. Spr. zou het met den heer *v. Lier* geheel eens zijn, dat de langste termijn van aflossing moest worden bepaald; 21 jaren is ook bedoeld, men kan dat nagaan uit de berekening van aflossing en rente, maar Spr. acht het ook voorzigtiger, het er bij te bepalen. En dan zal men toch nog voor een bedrag van ruim *f* 30,000 bijdragen. De *f* 30 verhooging zal ook later weêr moeten worden teruggebragt, doch daarvan vindt Spr. niets vermeld.

De heer *van Schermbeek* wil, daar die *f* 600. voornamentlijk zullen worden aangewend voor de geneeskundige verpleging, den raad opmerkzaam maken op het hoog belang, dat het gesticht voor krankzinnigen heeft bij eene voldoende en naar zijne behoefte ingerigte geneeskundige dienst. — Als men eenen blinden ziet, zegt Spr. huivert men op het denkbeeld van de eeuwigen nacht die hem omgeeft, een dooven ziet men niet zonder medelijden aan, als men het isolement nagaat, waarin hij verkeert, maar wat zal men dan gevoelen bij een' krankzinnige, die ziet, hoort, spreekt, en toch blind, doof en stom is — want die organen zijn wel goed en de indrukken daarop aangebragt worden wel overgebragt naar de hersenen, maar zij worden, om het zóó eens uit te drukken, daar, in dat ziekte receptaculum, niet opgenomen, niet ontvouwen, niet bewerkt; van daar dat het bewustzijn ontbreekt. — Het zieke hersenbrein is te hard of te week, te droog of te vochtig, te veel geprikkeld of verlamd; van daar die ontembare woede, of die sombere afgetrokkenheid; van daar die trotschheid of die humiliteit; van daar die vreemde begoocheling en onnatuurlijke voorstellingen of die vreesachtigheid en kleingeestigheid bij den krankzinnige. — Spr. heeft zich een oogenblik op het veld der symptomes van deze zieke gewaagd, niet om in pathologische of pathognomonische beschouwingen te vervallen; daartoe is het hier de plaats niet, maar alleen om aan te toonen, hoe zwaar en moeijelijk de taak van den geneesheer in dit gesticht zijn moet, die toch veelal te doen heeft met menschen, die omtrent zich zelven of hunne gewaarwordingen geene rekenschap of duidelijke inlichtingen geven kunnen. De geneesheer heeft vaak slechts weinige objektieve kenteekenen, waarna hij zijne behandeling kan inrigten; hij moet dikwijls te werk gaan naar theoriën, bij het leven aangegrepen en door autopsiën na den dood opgemaakt en bevestigd. — HH. Regenten hebben dus het bewijs geleverd van het waar belang der inrigting te begrijpen, door het besluit, om eenen vasten, inwonenden geneesheer aan te stellen en op billijke voorwaarden aan de inrigting te verbinden, waardoor de bekwamen man zich uitsluitend aan de veelomvattende behandeling der krankzinnigen kan wijden, in praktijk brengen kan het meerder licht, dat de vooruitgang der wetenschap over deze ziekte verspreidt, en daarenboven nog kan aanwenden de zóó belangrijke, maar vermoeijende, groote inspanning en handigheid vereischende studiën, die de aanwending der mikroskopische navorschingen, tot nader onderzoek van het hersen-weefsel der overledene krankzinnigen kan bijbrengen. — Daar krankzinnigheid dikwijls als heriditaire ziekte in de familiën voorkomt, kan het waarnemen en genezen van eenen krankzinnigen voor de maatschappij de gelukkigste gevolgen hebben. Ten slotte zegt Spr. zoo ook al bezuiniging zich tegen verzetten, dan staat daar tegen over de tijdgeest, dien wij beleven, de geest des tijds toch is het de ongelukkigen bij te staan, de vooruitgang der beschaving doet juist ons in deze ongelukkigste der ongelukkigen, om hetgeen zij missen, het grootste belang stellen; — de fakkel der verlichting ontsteekt algemeen de harten, waar het de lijdende betreft; hebben wij Utrechtsche burgers niet in korten tijd, onder het patronaat van eenige vermogende en invloedrijke mannen, met maar weinig hulp van buiten, op het verlangen van onzen grooten Oogarts, *een Nederlandsch gasthuis voor behoeftige en minvermogende ooglijders* opgerigt? De wetenschap en de lijdende menschheid zullen hiervan, onder uitmuntende zorgen, de beste vruchten plukken.

De heer *Pabst* zegt, dat wat in het rapport der komm. uit de Staten is voorgesteld, de Staten geheel aangenomen hebben, zoo als de brief van Gedep. Staten vermeldt. En in het midden van het rapport staat te lezen dat de komm. voorstelt om het prov. subsidie van *f* 40 op *f* 55 voor elken krankzinnige te verhoogen. Het behoeft dus niet nogmaals te worden uitgedrukt, dat de gemeente slechts *f* 15 tot de verhooging zal bijdragen. Voor de bijvoeging dat men voor 21 jaren de toelage en de verhooging geeft, zou Spr. niet zijn, wijl men ze dan gedurende 21 jaren moet geven, al zou het gesticht er vroeger geen behoefte meer aan hebben. Er bestaat toch hoop, dat er elk jaar zal overblijven, en dat overschot moet worden gebruikt tot schulddelging. Men zou zich dus door die bepaling juist te veel binden. Maar bovendien, als de onkosten in dien tijd eens verminderden, dan zou de gemeente die dertig gulden niet behoeven te betalen, want dan zouden de verpleegkosten minder worden. Spr. vindt het dus niet noodig er bij te bepalen, dat de provincie eene verhoogde subsidie zal geven. Er is nog eene reden waarom hij zou wenschen, dat de stad zich in die zaak niet mengden. Het is niet zonder eenige bedoeling geweest, dat de Staten zich niet hebben gemengd en niet wilden mengen in de administratie van die zaak; daarom heeft men niet zekere som gegeven tot dekking van dit of dat te kort, maar besloten bij te dragen, tot voorziening in de geneeskundige dienst waardoor wordt afgesneden de gelegenheid om nog meer te vragen omdat men nog te kort kwam. De prov. heeft zich niet uitgelaten ten wiens behoeve de leening geschiedde, aan wien het gesticht behoort, enz.; dat alles heeft men in het midden gelaten. Als nu van wege de gemeente aan dat gesticht zekere voorwaarden zullen worden gesteld, brengt men zich in eene moeijelijke positie, die tot niets zal leiden.

De heer *Schuurman* ziet niet, in dat de aflossing vroeger dan 21 jaar zal plaats hebben; integendeel, er kan veel gebeuren waardoor zij wordt vertraagd. Juist om dat te beletten zou Spr. wenschen, dat het er bij bepaald wierd, en tevens, dat men dan zou terugkomen op de vroegere verpleegsom van *f* 170.

Den heer *v. Lier*, komt het, indien de raad tot het verleenen der subsidie besluit, geschikt voor, een termijn te bepalen. In hetgeen de heer *Schuurman* gezegd heeft, vindt Spr. aanleiding, om dien termijn te bepalen op 21 jaar. Men mag vertrouwen, dat als de negotiatie vroeger kan zijn afgelost, geen subsidie meer zal gevraagd worden. Spr. stelt voor te besluiten, aan het krankzinnigen gesticht eene jaarlijksche bijdrage van *f* 600. toe te kennen, ten langste voor den tijd van 21 jaren.

De heer *Pabst* acht dit voorstel noodeloos. Voor de aflossing toch bestaat een waarborg in de verhooging van *f* 30, gestort in eene afzonderlijke kas en alleen aan te wenden tot aflossing, en waarvan jaarlijks aan Gedep. Staten rekening zal worden gedaan. Daaruit vloeit dus voort, dat het kapitaal in veel korteren tijd zal zijn afgelost. Voegt men er nu 21 jaar bij, dan zal men eene ampliatie geven op het voorstel van de Staten, en de zaak eenigzins moeijelijk maken, doch er niet bij winnen. Wat betreft de bepaling, dat men ook op de verhooging kan terugkomen, Spr. zou dit gevaarlijk rekenen, want die bevoegdheid bestaat elk oogenblik; de stad behoeft niet te laten verplegen in het gesticht; als zij het elders wil laten doen is zij volkomen daartoe bevoegd. Spr. ziet dus niet in, dat het noodig is te bepalen, dat die verhooging slechts voor 21 jaren gegeven wordt, en hij acht het veel beter het over te laten aan regenten, die uit den aard der zaak steeds verpligt zijn zullen te verminderen, wil men niet zien, dat de krankzinnigen elders gezonden worden.

De heer *de Muralt* gelooft volkomen wat de heer *Pabst* omtrent het besluit der Staten aanvoert, maar meent, dat men daarin niet mag berusten, en andere bewijzen moet hebben dan mondelinge toelichtingen, als worden gegeven. Gedep. Staten doen aan B. en W. mededeeling van een besluit naar aanleiding van een rapport, waarmede de Staten zich, behoudens eenige wijziging, hebben vereenigd. Spr. vraagt welke die wijzigingen zijn? nergens blijkt uit dat zij niet op de verhooging van *f* 30 betrekking hebben. Gedep. Staten deelen mede wat besloten is, maar daarin wordt geen woord gesproken van de bepaling dat de helft der verhooging door de prov., de andere helft door de gemeente zal gedragen worden. Spr. vermoedt dat op de provinciale griffie verzuimd is, daarvan in het stuk melding te maken, en op dien grond rekent hij het zeer nuttig, dat men dezerzijds die bepaling, voorkomende in het rapport der komm., als voorwaarde stelde, waarop de raad het voorstel te besluiten, dat de raad dit voorstel aanneemt, op voorwaarde, dat de helft der voorgestelde verhooging der verpleegkosten voor de 3de klasse op *f* 30, zal komen ten laste der gemeenten, en de andere helft ten laste der provincie.

De heer *Pabst* zegt dat dit voorstel niet kan worden aangenomen; de provincie heeft bepaald, dat haar subsidie *f* 55. zal bedragen; de verpleegkosten voor de gemeente worden dus met slechts *f* 15 verhoogd, dat volgt uit den aard der zaak. Nu vraagt Spr. hoe men in een besluit door den raad te nemen bepalen kan, dat Utrecht *f* 600 zal verleenen, als de Prov. nog eens *f* 15. in de verhooging betaalt, waaruit zou voortvloeijen, dat de Prov. de volle *f* 30. betaalde.

De *Voorz.* herinnert zich ook dat in de zomerverg. der Prov. Staten het besluit genomen is, waarvan de heer *Pabst* gewaagt; maar even zeker weet Spr. als lid van den raad, dat onder de stukken, aan het stedel. bestuur gezonden, die bepaling niet voorkomt. Nu meent hij echter te mogen vragen: welk bezwaar er in gelegen is, dat men dat cijfer wel noemt? Men zou dan hoogstens hier nog eens hetzelfde zeggen, wat de Staten-verg. reeds heeft uitgesproken.

De heer *v. Hoytema* verwondert zich over de wijze van diskussie; een lid, zegt hij, dat altijd zoo op naauwkeurigheid gesteld is, maakt bedenkingen op eene voordragt van B. en W., waartoe hij zelf behoort, en mitsdien had kunnen bijdragen om die voordragt zoo goed te doen zijn als verlangd kon worden. Spr. vraagt waarom men niet vooraf bij Gedep. Staten onderzoek heeft gedaan naar het besluit der Prov. Staten? Zal men nu zich gaan beroepen op de herinnering van enkele leden, die ook leden der Staten-verg. zijn? Daarop kan deze verg. geen besluit nemen; en wat vloeit daaruit nu voort? dat men onzeker is omtrent hetgeen daar is besloten; en dit het geval zijnde, zou Spr. er voor zijn, geen besluit te nemen, en B. en W. te verzoeken zich bij Ged. Staten omtrent de zaak te verzekeren.

De heer *Pabst* geeft den heer *de Muralt* in overweging zijn amendement zoo te wijzigen, dat de toelage voor hoogstens 21 jaren gegeven wordt, en de subsidie der Prov. op *f* 55. blijven zal. Spr. heeft er dan geen bezwaar tegen, wijl het dan overeenkomt men den vorm, waarin de Staten de zaak hebben gebragt.

De heer *de Muralt* antwoordt den heer *v. Hoytema*, dat de zaak aan het dagel. bestuur niet twijfelachtig toescheen, doch dat, nadat de voordragt ter inzage had voorgelegen, bij enkele leden de bedenking ontstaan was, dat de mededeeling van Gedep. Staten niet gewagende van het besluit der Staten omtrent die *f* 30, men later aan de stad welligt zou kunnen tegenwerpen, dat daaromtrent geen voorwaarde was aangegaan, dat dit gedeelte van het voorstel der komm., waarmede de Staten zich overigens hadden vereenigd, door hen niet was overgenomen, zoodat de gemeente zelven de gansche verhooging van *f* 30 zoude moeten dragen. Naar aanleiding daarvan heeft Spr. gemeend, dat het voorzigtiger was daaromtrent iets te bepalen. Spr. ziet echter geen reden tot uitstel der zaak.

De *Voorz.* geeft in overweging dat er haast bij de zaak is, en uitstel welligt groote ongelegenheid kan veroorzaken.

De heer *Pabst* stelt alsnu voor, zich met de voordragt te vereenigen op voorwaarde, dat van wege de provincie het subsidie van *f* 40 worde gehouden op *f* 55, en dat de bijdrage van *f* 600. niet langer behoeft verleend te worden dan 21 jaren.

De heer *Schuurman* merkt omtrent het straks door den heer *Pabst* aangevoerde aan, dat de verpleegkosten hier, bij aanneming van het voorstel, *f* 200 zullen bedragen zoo lang als de bijdrage van *f* 600 duurt en men daarop niet zal kunnen terugkomen.

De heer *v. Hoytema* vraagt, of, de twee laatste amendementen met elkaâr vergelijkende, het wel zaak is een van beide aan te nemen, en of, als men bij de toekenning der gevraagde som, konditiën bedingt, men niet veel meer konditiën bedingen moet. Aan wien toch geeft men de subsidie? Aan het krankzinnigen gesticht. Maar als men nu eene konditie bedingt tegenover de provincie ten voordeele van het gesticht, moet men dan niet meer bedingen? Zou men b. v. niet moeten als voorwaarde stellen, de subsidie van het rijk? Maar is het wel een juist begrip, dat men hier eene dergelijke voorwaarde verbindt aan het geven van de gevraagde toelage. — De Staten hebben tot die verhoogde bijdrage, eens besloten of niet. Hebben zij het gedaan, dan is er geene voorwaardelijke beschikking noodig; hebben zij het niet gedaan, dan helpt de voorwaarde niet. Omtrent *dat feit* behoort men zich te vergewissen; dat kan ieder oogenblik gebeuren; en is dat zeker, dan zijn de amendementen onnoodig.

In stemming gebragt wordt alsnu het amendement van den heer *Pabst* verworpen met 15 stemmen, tegen die der HH. *v. Veersen*, *v. Schermbeek* en *Pabst*; dat van den heer *de Muralt* aangenomen met 10 stemmen, tegen die der HH. *Ram*, *v. Geuns*, *v. Cleeff*, *Pabst*, *v. Nooten*, *v. Stirum*, *v. Hoytema* en *v. Doorn*, en dat van den heer *v. Lier* verworpen met 12 stemmen tegen die der HH. *de Muralt*, *v. Geuns*, *v. Hengelaar*, *Schuurman*, *Bosch* en *v. Lier*.

De geamendeerde voordragt wordt hierop zonder omvraag aangenomen en de zitting opgeheven.